

Pædagogisk læreplan for Barndommens Gade 2023/24

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Vi er Barndommens Gade, en vuggestue med 6 grupper på to matrikler. Vi er normeret til 74 børn i alderen 0-3 år og vi er 26 pædagogiske medarbejdere, og to pædagogiske ledere.

Vi har en matrikel på Tøndergade 10 og en på Vesterfælledvej 19, begge på Vesterbro i København.

Vi er en vuggestue hvis vigtigste opgave er omsorg, tryghed og nærvær, og som gerne vil tilbyde høj pædagogisk kvalitet igennem hele dagen. Vi inddrager vores forældre i alle aspekter af den pædagogiske praksis, og derfor skal dette dokument blandt andet skabe fælles forståelse mellem hjem og institution.

Vores udgave af læreplanen skal også kunne bruges som arbejdsredskab for alle medarbejdere, så vi sikrer at vi arbejder med udgangspunkt i det samme pædagogiske grundlag på alle stuer i begge afdelinger. Dette tror vi på skaber høj pædagogisk kvalitet for alle børn.

Vores læreplan er opdelt i 3 temaer:

-Kvalitet i dagtilbud og vores pædagogiske grundlag

-Metoder og værktøjer

-Refleksions- og evalueringskultur i det professionelle arbejdsfællesskab

Velkommen til et kig ind i maskinrummet 😊

Kvalitet i dagtilbud og vores pædagogisk grundlag

Når vi stræber efter at skabe et dagtilbud med høj pædagogisk kvalitet, er vi samtidig nødt til at definere pædagogisk kvalitet i dagtilbud.

Forskningⁱ om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer;

Strukturelkvalitet; normering, gruppestørrelse, organisering, fysiske rammer, uddannet personale og personalestabilitet.

Proceskvalitet; interaktion mellem børn og voksne, leg, rutinesituationer, ledelse af dagtilbud og forældre-samarbejde.

Resultatkvalitet; sociale kompetencer, kognitive færdigheder, skoleparathed.

Vi har i læreplanen fokus på alle 3 elementer da det samlet omhandler rammerne, indholdet og målet med vores pædagogiske praksis.

Vores pædagogiske grundlag omhandler

- **Børnesyn**
- **Omsorg, tryghed og tilknytning**
- **Udvikling og følelsesregulering**
- **Dannelse, børnefællesskaber, leg og de pædagogiske rutiner**
- **Pædagogisk legemiljø, sprog og kommunikation**
- **Udeliv, krop og bevægelse**
- **Forældresamarbejde**
- **Børn i udsatte positioner**
- **Sammenhæng til børnehaven**

Børnesyn

Omsorg, tryghed og tilknytning

Udvikling og følelsesregulering

Læreplanstemaer: Alsidig personlig udvikling og social udvikling

Vores børnesyn tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Vi møder børnene med omsorg, nærvær og respekt. Vores kerneopgave er at alle børn møder autentiske, empatiske og rummelige voksne der ser børnenes deres behov uanset om behovet er fysisk nærvær eller en støttende hånd. Vi er altid i børnehøjde og giver børnene plads til at udforske og udfordre livet i vuggestuen. Vi er til stede og klar til at trøste, guide og skabe ro og tryghed så børnene kan udvikle sig i deres eget tempo. Vores opgave er at hjælpe børnene på vej i deres egen dannelsesproces, og vi har et stort fokus på følelsesregulering. Børns følelser er ægte uanset hvor store eller små de er. Vi giver dem lov til at mærke alle følelser, og er hos dem så de ved at følelser ikke er farlige, men at vi kan regulere dem sammen, og komme ud på den anden side.

Dannelse, børnefællesskaber, leg og de pædagogiske rutiner

Læreplanstemaer: kultur, æstetik og fællesskab, og socialudvikling

Dannelse i vuggestuen handler det om de værdier og sociale færdigheder vi gerne vil give børnene med videre i livet. I Barndommens Gade har fællesskabet stor værdi. Når barnet starter i vuggestue, bliver det, for de flestes vedkommende, det første møde med det store fællesskab. Følelsen af at høre til er for alle mennesker vigtigt for at kunne trives og udvikles, og sådan er det selvfølgelig også i vuggestuen. Vi arbejder både med små børnefællesskaber og grupper, hvor organiseringen af disse er med udgangspunkt i pædagogiske overvejelser, men også med det større fællesskab hvor det er vigtigt at kunne rumme alle og ud-sætte sit eget behov til fordel for fællesskabet. At kunne aflæse andres kropssprog, mimik og følelser er noget vi øver os på fra børnene starter, da det er en vigtig faktor i skabe relationer til de andre børn. Når børnene bliver større, har vi fokus på legerelationer, samarbejde og at være et godt forbillede og en god ven. Børns leg kan have mange former i vuggestuen. For det helt lille barn er kontakt og samspil til og med den voksne det første tegn på leg. Barnet spejler den voksnes mimik og bevægelse, og der opstår en legende relation. Det næste tegn er udforskning og undersøgelse af legemiljøer og genstande. Leg er en måde for børn at være i verden på, og derfor har vi fokus på hvilke rammer vi tilbyder for at give legen de bedst mulige vilkår.

I Barndommens Gade fylder hverdagsrutinerne meget. Vi bruger hverdagens struktur og gentagelser til at skabe genkendelighed, forudsigelighed og tryghed for børnene. Hver rutine har sine mål og værdier, og det tager den tid det tager. En garderobe situation kan have mange forskellige formål lige fra selvhjulpethed og ihærdighed, til at være rammen om et helt nyt børnefællesskab hvor vi tager skoene på hænderne og griner sammen. Ved at tilrettelægge rutinerne ud fra et pædagogisk perspektiv sikrer vi den pædagogiske kvalitet over hele dagen.

Pædagogisk legemiljø, sprog og kommunikation

Læreplanstemaer: Kommunikation og sprog

Børn udvikler deres kommunikative og sproglige kompetencer i relationen med voksne. Derfor er kvaliteten af interaktionen mellem barn og voksen en vigtig faktor. Vi arbejder ud fra sprogstrategierneⁱⁱ, og har især fokus på at italesætte det vi gør, ser og oplever sammen med barnet.

Vores fysiske rammer har også en stor betydning. Vi har arbejdet meget med indretning af pædagogiske legemiljøer, som skal være indbydende, overskuelige og tydelige for børnene. Det skal være muligt at følge børnenes spor, og de voksne er bevidste om deres positionering, så de ved hvornår de skal gå foran, ved siden af eller bagved barnet, og dermed understøtte barnets kommunikative og relationelle evner.

Vi ser ikke sprogarbejdet som en fokuseret indsats, men som en måde vi er sammen med børnene på. Vores fokus på sprog over hele dagen og i alle hverdags rutiner skal sikre samme mulighed for udvikling hos alle børn.

Udeliv, krop og bevægelse

Læreplanstemaer: Natur, udeliv og science, og krop, sanser og bevægelse.

Børn erfarer og eksperimenterer via kropslig udfoldelse og bevægelse. Vi prioriterer udeliv som en vigtig del af børnenes hverdag i vuggestuen. Vi bruger legepladsens genkendelige og trygge ramme som udgangspunkt for børnenes leg og udforskning. Udenfor er der højere til loftet, og dermed god mulighed for at afprøve egne grænser i risikofyldt leg. Vi bruger også lokalmiljøets mange tilbud, hvor der er mulighed for andre naturoplevelser, og længere ture hvor vi kan øve at færdes i trafikken eller finde nye motoriske udfordringer til de større børn.

Vi tænker også udeliv ind i de pædagogiske rutiner og bruger uderummet i afleveringssituationer og opstart af nye børn, hvor der kan være brug for en alternativ ramme.

Børn i udsatte positioner

Børn i udsatte positioner er et dynamisk begreb for os. En udsat position er ikke noget man nødvendigvis er i hele sit liv, men i perioder kan de fleste børn være i en udsat position. Det kan fx handle om at mor eller far er syge derhjemme, eller at der er kommet en lillebror/søster til som for barnet er en livsændrende faktor som kan påvirke trivslen i vuggestuen. I sådanne situationer er forældresamarbejdet ekstra vigtigt da

dialogen mellem hjem og dagtilbud skal være ærlig og tillidsfuld så vi sammen kan hjælpe barnet bedst muligt i den periode.

Vi er åbne og nysgerrige når vi møder et barn i en udsat position, og vi inddrager altid forældrene hvis vi er bekymrede.

Ved behov har vi også et tæt tværfagligt samarbejde med ressourceforum hvor vi som dagtilbud kan få faglig sparring i samarbejde med forældrene.

Sammenhæng fra hjem til vuggestue og fra vuggestue til børnehave

Vi tilbyder i Barndommens Gade en opstarts samtale, inden barnet starter i vuggestue hos os. Vi oplever at det har stor værdi, og er godt givet ud som grundlag for et stærkt forældresamarbejde. Emnerne til samtaler handler især om forældrenes forventninger og bekymringer, hvor vores rolle er at skabe tillid, og være ærlige og realistiske i vores mødet med forældrene, hvilket vi oplever skaber det bedste udgangspunkt for barnets tryghed og tilknytning.

Som overgang til børnehaven har vi løbende storbørnsgrupper som systematisk mødes på tværs af stuerne. Her har vi fokus på selvhjulpenhed, venskaber, fællesskab, motorik, selvværd, følelsesliv og ihærdighed, som alle er egenskaber der er vigtige for den gode overgang fra vuggestue til børnehave.

Alle børn får en overgangsbeskrivelse i Hjernen og Hjertet på Aula der følger barnet.

Derudover tilbyder vi ved behov overleveringssamtaler med de respektive børnehaver.

Forældresamarbejde

Det gode forældresamarbejde er vigtigt for os, da det har afgørende betydning for barnets trivsel hos os i vuggestuen. Tryghed, tillid og ærlighed er vores grundværdier i forældresamarbejdet og derfor gør vi meget ud af at tage godt imod nye børn og forældre. Forældrenes tryghed og tillid til os vil afspejle sig i deres børn, og det har stor betydning for barnets trivsel og det videre forældresamarbejde.

Fællesskab er også i fokus i forældresamarbejdet. Både forældrene i mellem, men også som en erkendelse af at børnene er en del af et fællesskab og at det er "vores børn."

Vi har alle sammen et ansvar for at alle børn trives i Barndommens Gade.

Metoder og værktøjer

En mulig faldgrube i arbejdet med evalueringskultur er de mange koncepter og metoder der findes til formålet. Derfor har vi valgt at gå med det enkle. Vi har udviklet vores eget analyseværktøj som er udtænkt på baggrund af 10 års erfaring i arbejdet med pædagogiske rutiner i vuggestuen. Værktøjet skal stille skarpt på den pædagogiske faglighed og kvalitet gennem hele dagen, og være enkelt at gå til for medarbejderne på gulvet.

Værktøjet skal skabe et fælles fagligt udgangspunkt for de enkelte stuer, men også for institutionen som helhed. Et af vores mål med dette værktøj er at gøre organisationen mere bæredygtig og mindre skrøbelig så alle medarbejdere skal kunne bidrage og indgå i det pædagogiske arbejde på alle stuer.

Systematisk evaluering af læreplanen

Vi har valgt at evaluere systematisk to gange om året på medarbejdermøder. Her udvælger vi to hverdagsrutiner som medarbejderne evaluerer ud fra materialer fra EVA. Derudover har vi planlagt vores møderække med udgangspunkt i læreplanen, så vi sikrer os en systematisk gennemgang og evaluering af læreplanen, og dermed gør den til et dynamisk pædagogisk værktøj.

Sprogtrappen

Som en del af kompetenceudviklingsforløbet med Huset Pia Thomsen, har vi valgt at gå i dybden med værktøjet "Sprogtrappen". I foråret 2023 startede vi et nyt "sprogtrappe" kompetenceforløb for sprognetværket i klyngen.

TOPI

Trivsel er helt centralt for et godt børneliv. I Københavns Kommune sættes der derfor fokus på børns trivsel gennem en trivselsvurdering to gange årligt i alle 0-6-års dagtilbud. Trivselsvurderingerne foretages ved hjælp af det digitale pædagogiske redskab TOPI, som står for Tidlig Opsporing og Indsats.

Alle dagtilbud er ifølge Dagtilbudsloven forpligtet til at skabe de rette betingelser for, at alle børn trives, lærer og udvikler sig.

Vi ved, at dagtilbud med høj kvalitet, gode pædagogiske miljøer og høj faglighed har en afgørende betydning for børns trivsel. Derfor arbejder vi med TOPI som et internt, pædagogisk refleksionsredskab.

TOPI understøtter det pædagogiske personale i at skabe dialog om trivsel og få øje på børn, som ikke trives, så dagtilbuddet kan sætte tidligt ind med en pædagogisk indsats.

Trivselsvurderingerne skal være med til at sikre, at alle børn bliver set og hørt, og at pædagogerne får en større indsigt i børnenes behov.

Som forarbejde til TOPI arbejder stuerne med vores egen model som hedder "Huset". Modellen er med til at sikre en systematisk gennemgang af alle børnene i perioderne mellem TOPI.

Vi bruger observationer som den valgte metode til indsamling af data.

Refleksions- og evalueringskultur i det professionelle arbejdsfællesskab

I Barndommens Gade er vores professionelle arbejdsfællesskab udgangspunktet for en nuanceret refleksions- og evalueringskultur som skaber grundlag for vores høje pædagogiske faglighed.

Evaluering foregår systematisk på stuemøder, medarbejdermøder og pædagogmøder på tværs, men vi ønsker også at kvalificere vores hverdagsrefleksioner og det professionelle skøn.

Fordi vi har de pædagogiske hverdagsrutiner som fokus, og dermed udgangspunkt for vores evalueringer, bliver der indsamlet data i form af observationer og refleksioner hver eneste dag.

Denne data er baggrund for arbejdet med analyseværktøjet på stuerne hvor der med udgangspunkt i den fælles refleksion sættes retning og laves aftaler om hvilke værdier og mål der skal arbejdes ud fra.

Vi arbejder med det professionelle arbejdsfællesskab som en vigtig værdi i organisationen. Vores arbejdsfællesskab i Barndommens Gade bygger på vores faglighed omkring kerneopgaven. Det gør at vores arbejdsrelation ikke bliver privat, men i stedet er det den pædagogiske faglighed som danner fundament for vores fællesskab.

Vi har en fælles forståelse for det ansvar som er til stede hele tiden i vores arbejde. Det er med til at skabe den gode feedback kultur som går på en oprigtig nysgerrighed på hinandens praksis.

ⁱ EVA vidensopsamling "kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning"

ⁱⁱ Huset Pia Thomsen